

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

418. An ad lucrandas distributiones requiratur, ut Canonici non tantùm divinis officiis intersint, sed etiam ut ipsi in choro cantent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

Vel centenaria observantia stet loco probationis, ejusque presumptionem inducat. C. de Luca n. 6. citans Sperell. *decis.* 37. Menoch. *cons.* 1023. &c. quin etiam non destituitur ratione talis consuetudo, cum vel hoc ipsum interesse, nimirum principalioribus horis, & officii sit de majestate, majoréque decore Canonice dignitatis, quod redundat etiam in honorificentiam, ac majestatem ipsius Ecclesie, dum hæc aliis in aliis horis, & functionibus non remanet cultu & servitio destituta, sed potius bene provisa, cum copiosa interessentia aliorum beneficiatorum. Luc. n. 9. Neq; id in eo casu prohibetur per Trid. ita docente omnium fere Ecclesiarum Catholice orbis usu, etiam Patriarchalium Basilicarum Urbis, quin & dum in ipsa Urbe Ecclesie in quibusdam Collegiatis per Canonicos, non nisi diebus festis, præstetur officium; sed dictum decretum conciliare verè & proprie videri tangeré exemptionis particulares aliquorum ab eo onere, quod alias supponitur incumbere Canonice, ita ut Canonici minus potentes, magisque devoti ac residentés & obsequentes cogantur portare rotum pondus servitii; alii vero sumant sibi licentiam non residendi, seu Ecclesie in serviendi, percipiendo integrè emolumenta; docet C. de Luca *ibid.* n. 2. & 5. Sed neque in hoc casu dicuntur Canonici vel alii percipere distributiones pro tempore, quo non deserviunt, sed pro eo servitio, quod in suis respectivè temporibus integrè præstant, ita ut distributiones, quas percipiunt, sint condigna merx illius tantum servitii, quod præstant, plus affecuturi, aut saltem meriti, si omnibus horis aliis, ac functionibus interesse deberent, cum aliàs tantus numerus beneficiatorum aliorum introductus non esset, per quorum distributiones minuuntur illa Canonice. Luca *ibid.* eodem n. 2. & 7.

Questio 417. Num, quæ dicta de distributionibus quotidianis, intelligenda quoque sint de iis distributionibus, quæ dantur in Anniversariis defunctorum, videlicet, ut iis tantum, qui præsentés sunt funeralibus exequiis, obveniant, & consuetudo contraria non valeat, etsi absentes sine justa causa, sive extra casus cit. c. unici. de cler. non resid. in 6. exceptos eas recipiant, teneantur ad restitutionem?

Respondeo affirmativè. Pirh. *loc. cit.* n. 97. juxta *cit. c. unici.* & Gl. & Barb. *ibid.* n. 23. Azor. *cit. l.* 7. q. 4. Procedunt quoque eadè de distributionibus, quæ dantur in ipso die depositionis, vel septimo, vel trigésimo, vel alio ab obitu defunctorum. Pirh. *ibid.* & Azor. *loc. cit.* etsi enim portiones funerales non veniant nomine distributionum, iis tamen equiparantur, & eodem jure & privilegio gaudent. Pirh. *ibid.*

Questio 418. Vtrum ad lucrandas distributiones requiratur, ut Canonici non tantum divinis officiis intersint, sed etiam, ut ipsi in choro cantent.

Respondeo primò: Canonicos ex sua institutione, & jure communi teneri canere in choro, ita ut si in hoc notabiliter essent negligentes, peccarent mortaliter. Garc. *cit.* p. 3. c. 2. n. 513. citans pro hoc AA. quampulcr. Et sic præcipere videtur Trid. *sess.* 24. n. 12. dum vult, ut compellantur omnes per se, & non per substitutos obire divina officia, & in choro psallere; hoc enim dicendo vult

P. Leuren, *Fori Benef.* Tom. I.

eos ad hoc teneri, & vult, ut ad illud compellantur tanquam ad rem, ad quam tenentur, cum compulsio & executio supponat obligationem. Adeoque minus bene dicit Navar. & Aragon. præceptum hoc Concilii dirigi ad solos Prælatos, qui si in compellendis ad hoc Canonicis negligentes essent, peccarent, non verò Canonici suâ utentes consuetudine. Garc. n. 519. & 520.

2. Respondeo secundò: spectato jure communi etiam saltem ad lucrandas distributiones integrè id requiri, nec sufficere ut privatim vel submissè in Ecclesia horas recitent. Azor. *p. i. l.* 10. c. 11. q. 5. Suar. *tom.* 2. de *relig. l. 2. de horis can. c. 12. num.* 10. Laym. *th. mor. cit. c. 7. n. 6. Less.* &c. quos citat & sequitur Pirh. n. 99. eò quòd distributiones nõ denentur ratione solius præsentia, sed præcipuè propter officium psallendi in Ecclesia, adeoque dum Canones dicunt, distributiones debere his, qui horis Canonice intersunt, vel qui in Ecclesia præsentés fuerint, id intelligendum de iis, qui præsentés fuerint ad præstandum officium, propter quòd præsentés esse debent. Lucrari nihilominus præsentés in choro, & non psallentes partem aliquam distributionum, quia præsentia suâ officium exornant, docent Suar. Laym. *ll. cit.* apud Pirh. De cetero docet Rodriq. apud Garc. n. 518. Canonicos domi recitantes horas & assistentés in choro non recitando, nec cantando ibi teneri restituere distributiones quasi totas: quod multò potiore jure docent Lopez & Vega apud Garc. *ibid.* de iis, qui ordinariè & frequenter confabulantur in choro.

3. Ubi autem consuetudo viget, vel exstat statutum, ut præsentés, etsi non psallentes, percipiant distributiones pariter cum psallentibus, eas ab ipsis licitè recipi & teneri, modò horas privatim recitent, quia dantur ibidem distributiones ob moralem præsentiam, docent iidem AA. uti & Azor. *loc. cit.* Less. de *jure & just. c. 34. n. 187.* apud Pirh. *loc. cit.* qui addit, id quoque procedere post Trid. Quin imò ad lucrandos fructus & integrè distributiones sufficere solam assistentiam, etiam si non cantent, nec sint attenti, sed cum aliis loquantur (quamvis in hoc malè agant, et si excessus sit notabilis, peccent mortaliter) tradit Garc. n. 514. citans pro hoc Bartholom. Medin. Zech. Tolet. &c. contra plures alios, quos citat n. 515. totum tamen hoc Garcias refert in consuetudinem, dum *cit. n.* 514. ait, ita videri esse consuetudinem & praxin Ecclesiarum; & n. 516. licet ex institutione officium Canonice sit, horas in choro canere, tamen de consuetudine à multis annis recepta, tolerata & approbata, non videntur ad id teneri, modò habeant capellanos, & ministros, qui eas cantent, nec sit in hoc defectus considerabilis, quæ consuetudo non videtur irrationabilis sed tolerabilis. citatque pro hoc Navar. Arag. Zech. Cajet. &c. unde ad decretum Trid. supra id solum responderi potest, non esse quoad hoc de cantu receptum, sed eandem consuetudinè etiam post illud durare, & esse continuatam; quia Episcopi non curarunt illud exequi facere sicut & alia multa, & hinc non obligare. Garc. n. 521. citatque n. 522. Azor. *l.* 10. c. 11. q. 6. ubi dicat, consuetudinem ejusmodi, ubi fuerit moribus utentium recepta, valere, cum sit tantum contra jus Canonicum, etiam post Trid. ubi moribus utentium fuerit recepta, & continuata post illud, quia hæc etiam in parte Concilio Trid. consuetudo potest derogare; & hoc dupliciter, vel quia post illud introduci ceperit, & dein fuerit usu confirmata: vel quia ante investa fuerat.

fuerat, & deinde etiam contra illud contingata. Quam Azoris doctrinam probabiliter procedere, ait Garc. n. 523. donec à sede Apostolica seu S. Congregatione aliud declaratum habeamus. Verum inquit Paxjordi. l. 10. tit. 40. n. 80. cum post impressionem Garc. prodierit S. Congregationis declaratio, de qua videndus Barb. de can. c. 34. n. 9. quæ istiusmodi consuetudinem prohibet, & damnat, timeo illam consuetudinem excusare. Barbosa nihilominus, qui consuetudinem illam impugnat, concedit eam retineri posse in Ecclesiis, in quibus viget usus psalendi, & alia obeundi per capellanos. Ita Paxjordi. d. n. 79. utrumq; leges utiliter. Porro quia his affinis

Questio 419. An obtinentes dignitatem, Canonicatum, vel prebendam teneantur per se, & non per substitutos obire divina officia, suæ dignitati, Canonicatui, vel portioni incumbentia, v. g. canere missas, Evangelium, Epistolam suis hebdomadis vel diebus; & num obtinentes dignitatem unâ cum Canonicatu vel prebenda in eadē Ecclesia teneantur utriusque beneficii onera, & officia subire per se ipsos, ita ut non satisficiant deseruendo personaliter in uno, & per substitutum in albero?

Respondeo ad primum affirmativè. Garc. n. 494. & seq. juxta decretum Trid. sess. 22. c. 4. & sess. 24. c. 12. & juxta declarationes tam S. Congregationis, interp. Trid. quàm rituum, quas ibi recitat Garc. atque n. 498. id procedere, non obstante, quòd statutum factum sit in contrariu, ut idem declaravit S. Congregat. apud eundem, & Zerol. in pr. p. 2. Et n. 499. id procedere, etiam si ante Trid. esset statutum, vel consuetudo, etiam immemorialis, in contrarium, adeoque, qui in hoc notabiliter deficiunt, peccaturos mortaliter, quamvis multi, præsertim obtinentes dignitates, id non observent, nec curent, dum etiam indecens existimant obire onera incumbentia suis dignitatibus, præsertim in decantatione Evangelii & Epistolæ.

2. Respondeo ad secundum sub distinctione, dum habentur dignitas & Canonicatus, seu portio tanquam duo beneficia separata, per se tenentur utriusque beneficii onera & officia obire per se ipsos, nisi servitia eodem tempore concurrant, ita ut ab una persona præstari nequeant. Garc. n. 502. juxta declarationem S. Congregat. quam *ibid.* recitat, dum verò habentur ut unita, si unita sunt invicem æque principaliter, idem dicendum erit, cum tunc obtineantur ut duo beneficia. Garc. num. 506. si unio facta est accessorie tantum, adhuc idem dicendum est, dum facta est solum ad vitam obtinentium; cum per istam unionem ad vitam non extinguatur titulus beneficii. Garc. n. 507. si autem portio seu præbenda unita est dignitati accessorie, perpetuò & per viam incorporationis, tunc, quia per istam unionem portio definit esse portio, & ejus titulus & effectus extinctus fuit, ac effectus est unum tantum beneficiu, obtinens istam dignitatem non tenebitur servire tanquam portionarius, nec subire onera aliis competentia ratione portionis. Garc. n. 508. dicens id totum sic declaratum à S. Congregatione, cujus declarationes *ibid.* citat. Nihilominus in Canonicatibus unitis, & annexis dignitatibus accessorie & in perpetuum contrarium dicendum putat Garc. n. 512. cum unio licet facta sit accessorie, non tamen extinguatur titulus Canonicatus, sed tanquam duo beneficia obtinen-

tur, de quo vide eundem p. 11. c. 5. nu. 199.

Questio 420. An Canonicus satisfaciens suæ obligationi quoad residentiam & servitium chori & altaris possit licitè ordinariè abesse à capitulis seu Congregationibus Capitularibus?

Resp. negativè; etiam enim munus & officium Canonicorum præcipue consistit in residentia & servicio Ecclesiæ chori & altaris, consistit tamen etiã in administratione & gubernatione rerum Ecclesiæ & capituli spiritualium & temporalium, in quo jus & bonum publicu versatur. Et licet dicta administratio non incumbat capitularibus ut singulis, sed ut universis, seu universitati, incumbit tamen unicuique; ut parti illius; si enim quilibet in particulari non teneatur assistere Capitulis ad providendum dicto bono communi Ecclesiæ, ejusque resruendas, quilibet possit abesse; cum non sit major ratio de uno, quam de altero, & sic pariter deficere regimen Ecclesiæ & capituli. Garc. n. 529. & seq. citans plures pro hoc AA. & n. 532. testans sic ad suam supplicationem declarasse S. Congregationem; unde jam licet habere, & dare vocem in capitulo sit præminencia quædam & fructus ratione auctoritatis & honorificentia, est tamen etiam onus, non secus ac judicare, licet dicatur esse fructus jurisdictionis seu officii. Garc. n. 533. Cui non obstat, quòd Canonici possint puniri ob culpas privatione vel suspensione vocis in capitulo, in eo autem, quòd onus est, directe nemo puniri possit; nam puniuntur in eo quatenus est præminencia & auctoritatis, quæ solet apperi & estimari, sicut etiam Episcopi solent suspendi ab executione Pontificalium, & Parochi ab officio, quæ certè sunt simul onus. Garc. n. 534.

2. Nihilominus. Primò excusabitur quis absita interessentia in capitulo, stante legitimo impedimento aliave justa causa, ita ut quandoq; possit abesse ordinariè, v. g. dum tacita esset in capitulo perverfio, & procederet male & ex abrupto sine lege, ordine, modo, ac cum violentia, in solentia præfidentium, ut qui vellent conscientia suâ satisfacere, id nequiret sine magnis molestiis, inquietudinibus, & occasionibus serè ordinariis & periculis cadendi, aut sine magna nota singularitatis, protervia &c. durum enim esset & valde grave obligare aliquem ad assistendum Capitulis cum tanto incommodo & periculo, & ad opponendum se semper torrenti capitulo, & cujusdam communitatis barbara, seu ignorantis, ubi nullus ordo. Garc. num. 537. & seq. Quem utiliter ibi legent capitulares.

3. Secundò licitè potest abesse Canonicus à Capitulis in diebus suis recreationis causâ concessis, cum hos sumere possit, etiam in diebus capituli; cum nec Concilium nec statuta, nec consuetudo id prohibeant, nec limitent, ne in diebus capituli sumantur. Garc. num. 541. sic testans declaratum à S. Congregatione. Nisi tamen sciret, quòd in talibus diebus in capitulo agendum de negotio gravi, quod verisimiliter posset resolvì in præjudicium Ecclesiæ; teneretur enim tunc assistere capitulo, & dicere suam sententiã. Garc. n. 542. saltem ubi suorum profuturum speraret. ait enim Garc. contra Jo. Guttier. quod supposito, quòd Canonicus posset sumere suos dies in diebus capituli, gravitas negotii non videatur obligare ad interendum capitulo, ubi non adest spes seu verisimilitudo eorum suum profuturum.

4. Tertiò licitè Canonicus præfens divinis in choro abest à capitulis, quæ habentur eo tempore, quo celebrantur divina; cū enim præcipuū officium

cano-